

den enkelte Fæstegodsseier til at sælge og for at opnaae Salget skaffe billige Salgsvilkaar, og til- lige en Opfordring, for Fæsterne eller disses Familie til at kjøbe paa rimelige Vilkaar, vil dette i Reglen ogsaa lykkes, og der behøves da ikke saadan storartet Hjælp, som der i Lovforslagene om Dvangsafsøsning har været opstillet, saasom at Statskassen skulde yde Laan eller at oprette særegne Laanekasser, men det vil vistnok i de allerfleste Tilfælde kunne lykkes Godsseieren at træffe en saadan Ordning af sit Forhold til Pantecreditorerne, at Fæsteren ogsaa vil kunne kjøbe paa billige Vilkaar med Hensyn til Udbetalingen af Kjø- besummen. Men, som sagt, jeg skal ikke her ved 1ste Behandling videre udvikle denne Tanke, men jeg maa gjentage, at jeg an- seer det som et aldeles nødvendigt Supple- ment til de to nævnte Lovforslag, at der op- tages Bestemmelser dertil, der kunne gjøre Fæ- sterne eller deres Efterladte tilbøielige til at kjøbe. Jeg skal derfor heller ikke, da en saadan Tilføining vil kræve Forandring i flere Hen- seender i det foreliggende Lovforslag, her gaae nærmere ind paa Enkelthederne af Bestemmel- serne i dette Lovforslag, men jeg skal dog gjøre nogle enkelte Bemærkninger dertil. Jeg skal saaledes udtale, at jeg tvivler paa, at jeg vil kunne stemme for § 10 i Lovforslaget. Det forekommer mig, at navnlig den sidste Deel af § 10 maa istedetfor, at det er Lov- forslaget Hensigt at gjøre Godsseieren villig til at sælge, snarere gjøre ham uwillig dertil.

Jeg skal med Hensyn til Bestemmelsen i § 1 bemærke, at jeg i det Væsentlige kan slutte mig til den, men at jeg ikke troer, at det er rigtigt aldeles at hæve disse Bestem- melser. Jeg er fuldkommen enig i det For- maal, som den ærede Forslagsstiller efter sine Udtalelser har med denne og flere andre Be- stemmelser i Lovforslaget, som gaaer ud paa at forhindre, at den Ford, som nu er Fæste- tvang undergivet, formindskes, men Indtagel- sen af Ford, som er Fæstetvang undergivet, til anden Brug og navnlig til Ekkes Op-

elskning og Fredning, vil ofte findes at være saa hensigtsmæssig, at denne Bestemmelse ikke bør ophæves; og Formaålet, hvorfor den er indført, vil jo kunne naaes, naar der sættes som Betingelse for saadan Tilladelse, at der da overføres Fæstetvang paa anden lige saa megen og lige saa god Ford, som ikke hidtil har været Fæstetvang undergivet. Bestemmel- sen i Slutningen af § 4 troer jeg ikke er hensigtsmæssig, medens jeg ikke kan finde, at der kan være Betænkelighed ved at gaae ind paa den første Deel af § 4. Naar den ærede Forslagsstiller udtalte, at Hensigten med sidste Deel af § 4 var at forhindre, at de nuvæ- rende Fæstere skulde komme til at mangle Gjerdsel osv., saa kan jeg ikke sige Andet, end at jeg ikke vil være med til at vedtage en Bestemmelse, som vilde have en saadan Følge, men Bestemmelsen i sidste Deel af § 4 kunde jo indskrænkes saaledes, at naar Godsseieren vil gjøre anden Brug af det til Fæstestedet henlagte Tørvestær, Gjerdselsffov og lign., det da ikke skeer anderledes, end at der bliver Til- strækkeligt tilbage for den nuværende Fæste- godsbesidder til hans eget Brug. Hvad § 5 angaaer, da kan jeg vel ikke finde nogen særlig Betænkelighed ved at gaae ind paa den; men med Hensyn til den Motivering, som den ærede Forslagsstiller fremsatte i sit Foredrag, skal jeg dog bemærke, at medens jeg ganske vist med ham er enig i at beklage, at Justitsministeriet i sin Tid har som tilsyns- havende Autoritet med Lehnsgodserne tilladt, at Forpagtningsforhold, som vel var hjemlet ved Forordningen af 1792, men iøvrigt fac- tisk var saa godt som ubekjendt i den Tid, er bragt til Anvendelse paa Lehn og Familiegods- ser, kan jeg ikke være enig med den ærede Forslagsstiller i, at dette skulde være ligefrem ulovligt. For at det skulde være det, skulde det være forbudt ved Forordningen af 1792. Men den ærede Forslagsstiller støttede jo kun sin Mening om, at Forordningen af 1792 forbød Saadant, paa, at Rentekammeret, gjen- nem hvilket Loven i sin Tid er udgaaet, har